# USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2023/1911

## ze dne 10. května 2023

## obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro železnice (ERA) na rozpočtový rok 2021

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro železnice na rozpočtový rok 2021,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0100/2023),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Evropské agentury pro železnice (dále jen „agentura“) dosahoval její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2021 výše 31 827 678 EUR, což ve srovnání s rokem 2020 představuje nárůst o 3,45 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce agentury za rozpočtový rok 2021 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

**Rozpočtové a finanční řízení**

1. s uspokojením konstatuje, že díky úsilí v oblasti monitorování rozpočtu v rozpočtovém roce 2021 dosáhla míra plnění rozpočtu v běžném roce 99,82 %, což oproti roku 2020 představuje mírný pokles o 0,16 %; dále konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby v běžném roce dosáhla 93,54 %, což ve srovnání s rokem 2020 představuje nárůst o 4,25 %;

2. konstatuje, že výsledek plnění rozpočtu v roce 2021 činil 69 638 EUR (pokles ve srovnání s částkou 114 225 EUR v roce 2020);

3. bere na vědomí výzvy, kterým agentura čelila při plnění rozpočtu v roce 2021, a to i pokud jde o úsilí vynaložené na co nejrychlejší a nejúčinnější čerpání rozpočtu na bezpečnost IT ve výši přibližně 1,3 milionu EUR, který Komise vyčlenila v květnu 2021 na posílení kapacit agentury v oblasti bezpečnosti IT; oceňuje agenturu za splnění přibližně 81 % tohoto rozpočtu navzdory omezenému časovému rámci;

4. bere na vědomí zprávu agentury o dlouhodobém tlaku na její rozpočet v posledních letech, který je způsoben nedostatečným počtem zaměstnanců k pokrytí nových a rozšířených úkolů, jež přinesl čtvrtý železniční balíček; se znepokojením bere na vědomí odpověď agentury, že musí každý rok provádět stále významnější škrty ve svém provozním rozpočtu, aby mohla svým zaměstnancům vyplácet mzdy; oceňuje agenturu za opatření přijatá ke zmírnění dopadů těchto nedostatků, např. zvýšením hodinové sazby, kterou agentura uplatňuje na činnosti související s úkoly úřadu;

5. připomíná, že i přes vynikající environmentální výkonnost a další přínosy železniční dopravy, které si Komise stanovila v rámci akčního plánu na rozšíření železniční dopravy na dlouhé vzdálenosti a přeshraniční železniční dopravy jako jednu ze svých priorit, má agentura nejmenší rozpočet ze všech dopravních agentur; opět vyjadřuje podporu zvýšení rozpočtu agentury s cílem poskytnout jí nezbytné prostředky, aby mohla jednat jako efektivní orgán a plnit své úkoly, zejména úkoly týkající se zvyšování konkurenceschopnosti a zlepšování bezpečnosti a přeshraniční interoperability;

([1]) Úř. věst. C 162, 13.4.2022, s. 5.

**Výkonnost**

6. bere na vědomí, že agentura vykázala splnění svého ročního programu na rok 2021 ze 76,41 % (ve srovnání s 59,35 % v roce 2020); vítá skutečnost, že bylo dosaženo většiny klíčových ukazatelů výkonnosti stanovených v jednotném programovém dokumentu na období 2021–2023; konstatuje však, že některých důležitých klíčových ukazatelů výkonnosti dosud nebylo dosaženo, například těch, které se týkají auditu rovnosti žen a mužů, uzavření zjištění auditů před rokem 2021 (12 ze 14 opatření zahájených na začátku roku 2021 bylo odloženo na rok 2022) a přítomnosti žen v odvětví dopravy;

7. bere na vědomí některé z hlavních úspěchů agentury v roce 2021, jako je včasné vydání výrazně vyššího počtu povolení vozidel (1260), jednotných osvědčení o bezpečnosti (41) a schválení traťových systémů ERTMS (2), dokončení ambiciózního průzkumu v oblasti bezpečnosti zaměřeného na rozvoj pozitivní kultury bezpečnosti v železničním odvětví (do průzkumu se zapojilo 100 organizací a bylo obdrženo celkem 46 500 odpovědí), zavedení evropského registru vozidel ve výrobním prostředí a pokrok dosažený do roku 2022 při revizi balíčku opatření v oblasti technické specifikace pro interoperabilitu; vítá úplné provedení technického pilíře čtvrtého železničního balíčku ve všech členských státech Unie a připomíná, že je naléhavě nutné dokončit ERTMS do roku 2030;

8. pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na připomínky k udělení absolutoria z loňského roku, konstatuje, že agentura v případě jednotného programového dokumentu přešla ze systému zaměřeného na jednotlivé roky – a na výstupy – na víceletý systém zaměřený na výsledky, jehož jádrem je uplatňování intervenční logiky v celém cyklu agentury „plánuj, proveď, zkontroluj, jednej“, klíčové ukazatele výkonnosti pro monitorování výsledků a dopadu (přidaná hodnota pro železniční systém), jakož i přehled jednotného programového dokumentu pravidelně sdílený se správní radou agentury s cílem umožnit řízení agentury založené na důkazech;

9. připomíná, že po úplném provedení technického pilíře čtvrtého železničního balíčku ve vnitrostátním právu na konci roku 2020 byla agentuře svěřena řada nových úkolů, které s sebou přinesly značné zvýšení pracovní zátěže; konstatuje, že agentura ve spolupráci s Komisí vypracovala plán na posílení činnosti a provedla *ad hoc* stanovení priorit, aby lépe zvládala novou pracovní zátěž;

10. s potěšením konstatuje, že agentura se prostřednictvím svého plánu na posílení činnosti z roku 2021 i nadále snaží o zajištění vyšší účinnosti a o lepší plnění rozpočtu; konstatuje, že plán na posílení činnosti je založen na řadě pilířů, jako je např. další konsolidace sběru údajů a transparentnosti prostřednictvím posíleného monitorování a kultury výkonnosti založené na datech; vyzývá agenturu, aby nadále rozvíjela svou součinnost (např. v oblasti lidských zdrojů, správy budov, IT služeb a bezpečnosti), spolupráci a výměnu osvědčených postupů s ostatními agenturami Unie s cílem zvýšit účinnost;

11. oceňuje skutečnost, že agentura i nadále úspěšně plní své úkoly v oblasti interoperability, bezpečnosti a harmonizace železniční dopravy v Unii; vítá trvalou snahu agentury o dosažení cíle, kterým je vytvoření jednotného evropského železničního prostoru a zlepšení konektivity železniční dopravy; bere na vědomí důležitou úlohu železnice při zajišťování udržitelného cestování a nákladní přepravy v celé Unii v nadcházejících desetiletích, a proto v tomto ohledu zdůrazňuje význam činnosti agentury;

12. připomíná, že rok 2021 byl rovněž Evropským rokem železnice, který upozornil na skutečnost, že železnice je jedním z nejudržitelnějších, nejvíce inovačních a nejbezpečnějších dostupných druhů dopravy; konstatuje, že v rámci Evropského roku železnice projížděl celým kontinentem zvláštní vlak Unie, který zastavil ve více než 100 městech ve 26 zemích, a že tato iniciativa poukázala na potenciál železniční dopravy a na její úspěchy v rozvoji interoperabilních železnic v celé Evropě i na význam odstranění veškerých přeshraničních překážek, které přetrvávají;

13. vítá strategický příspěvek agentury v oblasti vnitrostátních předpisů; oceňuje rozsáhlou práci agentury v roce 2021 v oblasti posuzování vnitrostátních předpisů pro povolování vozidel a se zájmem očekává dokončení posouzení pro zbývající členské státy v roce 2022, jakož i výsledky, pokud jde o snižování množství předpisů v příštích letech;

14. naléhavě vyzývá k tomu, aby dokončení hlavní železniční sítě TEN-T bylo klíčovou prioritou; vyzývá k nové podpoře investic do železniční dopravy ze strany Evropské investiční banky (EIB) a k přijetí opatření, která by připravila půdu pro obnovu železniční dopravy;

15. navrhuje agentuře, aby zvážila opatření ke zlepšení kvality služeb v železniční dopravě;

**Personální politika**

16. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2021 byl plán pracovních míst proveden z 98 %, neboť ze 151 dočasných zaměstnanců schválených v rozpočtu Unie (ve srovnání se 148 pracovními místy schválenými v roce 2020) jich bylo jmenováno 148; konstatuje, že kromě toho pro agenturu v roce 2021 pracovalo 34 smluvních zaměstnanců (z 36 schválených) a dva vyslaní národní odborníci (ze čtyř schválených);

17. všímá si nedostatečné genderové rovnováhy v nejvyšším vedení agentury, kde je z celkového počtu devíti členů sedm mužů (77,78 %); bere na vědomí poměr žen a mužů ve správní radě agentury, kde je z celkového počtu 49 členů 28 mužů (57,14 %); dále bere na vědomí poměr žen a mužů, pokud jde o všechny zaměstnance agentury, mezi nimiž je z celkového počtu 192 osob 125 mužů (65 %); bere na vědomí dlouhodobé úsilí agentury o překlenutí genderového rozdílu prostřednictvím konkrétních projektů, např. „Ženy v dopravě“, jejichž cílem je posílit zaměstnanost žen a rovné příležitosti v odvětví dopravy; bere na vědomí úsilí agentury o rozšíření práce na dálku a zlepšení zeměpisné vyváženosti při náboru zaměstnanců; připomíná, že procesní nedostatky ve výběrových řízeních vedou k oslabování zásad transparentnosti a rovného zacházení; žádá agenturu, aby zlepšila svá interní výběrová řízení s cílem vyjasnit postupy hodnocení a oznámení o volných pracovních místech; připomíná, že je důležité vypracovat dlouhodobou politiku v oblasti lidských zdrojů týkající se rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, celoživotního poradenství a profesního rozvoje a náboru a integrace osob se zdravotním postižením;

18. bere na vědomí novou strategii agentury v oblasti lidských zdrojů (2023–2027), jejímž cílem je podpořit dlouhodobé závazky a snížit fluktuaci zaměstnanců; zdůrazňuje, že všechna prioritní opatření určená k zajištění vyváženého zastoupení žen a mužů a rovných příležitostí budou prováděna v souladu s touto strategií, a vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria průběžně informovala o jejich provádění; konstatuje, že v roce 2021 zahájila agentura přechod na nástroj SYSPER pro řízení svých lidských zdrojů, který má začít fungovat od začátku roku 2022;

19. konstatuje, že Komise počítala s navýšením plánu pracovních míst agentury od roku 2023, což nebylo doprovázeno odpovídajícím navýšením přidělených dotací; připomíná, že agentura již vyvíjí značné úsilí, aby naplnila úroveň ambicí nezbytných pro účinné dosažení politických cílů Komise v rámci stávajících rozpočtových omezení; zdůrazňuje, že několik zaměstnanců vykázalo v roce 2021 značné přesčasy; uznává, že to poukazuje na nesoulad mezi přidělenými zdroji a potřebami na místě; poukazuje na to, že k uspokojivému plnění úkolů agentury je nezbytné zachovat náležitou rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem zaměstnanců;

20. bere na vědomí problémy zaměstnanců agentury, kteří vyhledávají zdravotní péči ve Francii, neboť francouzský vnitrostátní orgán je nepovažuje za členy vnitrostátního systému zdravotní péče;

21. konstatuje, že v období od roku 2020 do poloviny roku 2022 byly v rámci agentury hlášeny čtyři případy obtěžování a tři její zaměstnanci byli zapsáni do rejstříku; konstatuje však, že nebylo provedeno žádné šetření a žádné případy se nedostaly k soudu; vybízí agenturu, aby dále rozvíjela politiky a metodiku s cílem účinněji předcházet těmto případům v budoucnosti;

**Veřejné zakázky**

22. konstatuje, že původní plán zadávání veřejných zakázek byl v průběhu roku aktualizován přidáním 350 000 EUR na novou výzvu k podávání nabídek a 228 000 EUR na pozměněnou rámcovou smlouvu; konstatuje, že agentura v roce 2021 uspořádala čtyři otevřené výzvy k podávání nabídek, čtyři jednací řízení a provedla dvě obnovení soutěže;

23. připomíná, že agentura je pověřena zohledňováním potřeb malých a středních podniků; bere na vědomí připomínku Účetního dvora z roku 2020, že by agentura měla zavést účinné kontroly toho, zda jsou žadatelé malými nebo středními podniky; oceňuje probíhající opatření agentury k provedení doporučení Účetního dvora, jako je zajištění toho, aby byly informace o zvláštních podmínkách pro malé a střední podniky pro žadatele dobře viditelné, zajištění toho, aby žadatelé, kteří se deklarují jako malé nebo střední podniky, mohli předložit vlastní prohlášení, a zajištění toho, aby byl zaveden pracovní postup pro provádění kontrol na základě poskytnutých důkazů;

**Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost**

24. konstatuje, že agentura na svých internetových stránkách zveřejnila životopisy a prohlášení o zájmech členů správní rady a vrcholného vedení; konstatuje, že chybí životopisy dvou ze 49 členů správní rady; konstatuje, že agentura nezveřejňuje životopisy externích a interních odborníků;

25. vítá úsilí agentury o zvýšení transparentnosti své činnosti tím, že na svých internetových stránkách pravidelně zveřejňuje informace o všech setkáních výkonného ředitele s organizacemi nebo samostatně výdělečně činnými osobami týkajících se otázek souvisejících s činností agentury; vyzývá agenturu, aby se podílela na nově uzavřené interinstitucionální dohodě o povinném rejstříku transparentnosti pro zástupce zájmových skupin, která byla podepsána mezi Komisí, Radou a Parlamentem;

**Vnitřní kontrola**

26. konstatuje, že v návaznosti na připomínky orgánu příslušného k udělení absolutoria z roku 2020 se agentura v zájmu posílení kontrolního rozměru svého vnitřního systému řízení na základě pokynů Komise posunula směrem k systému zaměřenému na rámec vnitřní kontroly, zatímco mezinárodní norma ISO 9001:2015 zůstala sekundárním referenčním bodem, který má být v roce 2022 postupně zrušen;

27. konstatuje, že agentura provedla roční hodnocení svého rámce vnitřní kontroly a dospěla k závěru, že je obecně vyhovující, existuje však několik oblastí pro další zlepšení; konstatuje, že stanovená návazná opatření budou monitorována v průběhu roku 2022; dále konstatuje, že agentura byla podrobena dozorovému auditu s cílem ověřit, zda jsou její procesy v souladu s požadavky ISO, a certifikační orgán nezjistil žádné nesrovnalosti;

28. konstatuje, že útvar interního auditu Komise (IAS) provedl posouzení rizik s cílem určit oblasti pro budoucí audity agentury v příštích letech (2021–2023); konstatuje, že posouzení rizik určilo tři témata auditu, a to strategické plánování a monitorování, správu IT a provádění čtvrtého železničního balíčku; konstatuje, že byl proveden první audit, v březnu 2022 byla agentuře zaslána závěrečná zpráva o auditu a s útvarem IAS byl dohodnut akční plán;

29. připomíná, že útvar IAS provedl v roce 2019 audit správy informací a bezpečnosti informací; konstatuje, že závěrečná zpráva obsahovala dvě doporučení, která útvar IAS označil za velmi důležitá a která se týkala rámce pro správu údajů a kontinuity IT a fyzické bezpečnosti; zdůrazňuje, že formální revidované datum provedení těchto doporučení bylo stanoveno na konec roku 2022; vyzývá agenturu, aby rozpočtovému orgánu podala zprávu o pokroku v tomto ohledu;

30. konstatuje, že v roce 2021 bylo zaznamenáno 35 případů nesrovnalostí, přičemž ve srovnání s předchozími roky došlo k poklesu finančních nesrovnalostí;

31. konstatuje, že úřad OLAF zahájil v roce 2021 vnitřní šetření, které stále probíhá; vyzývá agenturu, aby rozpočtovému orgánu podala zprávu o výsledku tohoto šetření; vyzývá agenturu, aby vzala na vědomí, že míra účasti na odborné přípravě v oblasti boje proti podvodům a etiky je nízká, ačkoli je tato odborná příprava povinná; vybízí agenturu, aby zlepšila míru účasti na této odborné přípravě s cílem zlepšit detekční metody a pobízet zaměstnance, aby oznamovali jakékoli podezření na podvod;

**Digitalizace a ekologická transformace**

32. bere na vědomí, že agentura ve svých pracovních postupech dosáhla velmi vysokého stupně digitalizace; konstatuje, že agentura je aktivním členem pracovní skupiny projektu Komise pro elektronické zadávání veřejných zakázek, který je téměř plně uplatňován; vítá úlohu agentury, která je od roku 2021 jednou ze tří pilotních agentur, jež přešly z finanční IT aplikace ABAC na novou aplikaci SUMMA; vítá skutečnost, že agentura, která v roce 2021 využívala specializovanou podporu Komise, zavedla cenná opatření k posílení své kybernetické bezpečnosti, jako jsou nápravná opatření zaměřená na řešení slabých míst některých IT systémů, penetrační testování jejích IT systémů, bezpečnostní kontroly externě zajišťovaných systémů IT a pravidelná informační školení o bezpečnosti IT pro všechny její zaměstnance; konstatuje, že v důsledku toho došlo v agentuře v roce 2021 k menšímu množství kybernetických útoků než v roce 2020; dále konstatuje, že agentura spolupracuje s agenturou EASA na sdílení odborných znalostí o dobře zavedeném informačním systému pro sledování informací o bezpečnosti letectví; vybízí agenturu, aby úzce spolupracovala s agenturou ENISA (Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost);

33. vítá snahu agentury a její dlouhodobé úsilí o podporu udržitelnosti a snížení dopadu na životní prostředí; se zájmem konstatuje, že agentura do návrhu jednotného programového dokumentu pro rok 2023 zahrnula zvláštní environmentální strategii v souladu s prioritami Zelené dohody a se současnou hospodářskou situací; vyzývá agenturu, aby ve svém pracovním programu stanovila cíl snížení emisí $CO_2$ a informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o účinném zavedení environmentální strategie;

**Kontinuita činnosti v průběhu krize způsobené onemocněním COVID-19**

34. na základě své konsolidované výroční zprávy o činnosti za rok 2021 konstatuje, že agentura reagovala na pandemii COVID-19 včas a přiměřeně, a to jak pokud jde o její zaměstnance a pracovní ujednání, tak pokud jde o odvětví železniční dopravy; pokud jde o reakci v souvislosti se zaměstnaneckou politikou, konstatuje, že agentura podpořila zavedení práce z domova pro všechny zaměstnance prostřednictvím řady opatření, která by se měla stát novou normou, jako je zvětšení šířky pásma datového připojení a optimalizace dálkového připojení VPN pro zaměstnance pracující z domova; vybízí agenturu, aby uvedla získané poznatky týkající se metod práce na dálku a hybridních pracovních metod do praxe s cílem důkladněji organizovat schůze a úkoly, které by bylo možné provádět účinněji na dálku než osobně; pokud jde o reakci na pandemii v souvislosti s železničním odvětvím, konstatuje také, že agentura vypracovala zprávu s názvem „Travel safety during COVID-19 for passengers travelling long distance by train and other modes“ („Bezpečnost cestování během pandemie COVID-19 pro osoby cestující na dlouhé vzdálenosti vlakem a jinými druhy dopravy“) a uspořádala webinář na téma „Oživení železniční dopravy po pandemii“;

**Další připomínky**

35. bere na vědomí pokračující snahu agentury snižovat náklady na dvojí prostory v Lille a Valenciennes a soustředit svou činnost pouze na jedno místo; bere zejména na vědomí závazek agentury neobnovit smlouvu o pronájmu prostor v Lille a omezit cesty do Lille na povinné schůze;

36. konstatuje, že jelikož se agentura postupně vyvinula v úřad Unie, nesplňuje již její stávající sídlo ve Valenciennes nezbytné požadavky, aby mohla zajistit odpovídající podmínky pro své zaměstnance a činnost;

37. zdůrazňuje, že všechny orgány EU musí dodržovat finanční nařízení a vysoké standardy řízení;

38. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 10. května 2023 ([2]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([2]) Přijaté texty, P9_TA(2023)0190.